



ΑΡΚΤΟΣ ΣΚΑΝΔΙΝΑΤΙΚΗ.

· Η Σκανδινανίκη ἡ μελάγχοινος "Αρκτος ενίσκεται καθ' δλην τὴν βορειοτέραν Εύρωπην μέχρι τῶν "Αλπεων καὶ τῶν Πυρηναίων, ὡς καὶ καθ' δλην τὴν ἀρκτών "Ασίαν καὶ τινα μέρη τῆς Βορείου "Αμερικῆς. Γενικῶς εἶναι περὶ τοὺς δύο πήχεις μακρὰ, καὶ ὑπὲρ τὸν ἐνα ὑψηλῆ. "Εχει δὲ πόδας μακροὺς, μὲ πέντε ὄνυχας ὀπλισμένους, κοντὴν οὐρὰν, κεφαλὴν μεγάλην, μύτην δξεῖται, καὶ ὁφθαλμοὺς μικρούς. Αἱ τρίχες αὐτῆς εἶναι μακραὶ, μαλακαὶ, καὶ μαλλωταὶ.

Τὸ ξῶν τοῦτο σαρκοφαγεῖ μὲν, ἀλλ' ὡς ἐπιτοπλεῖστον τρέφεται ἀπὸ μόριμης καὶ φυτικᾶς οὐσίας. Τῷγει δίζας, καὶ φύλλα, καὶ βλαστοὺς διαφόρων δένδρων. Εἰς τὸ διάστημα τοῦ φθινοπώδουν παχύνεται ἀπὸ κόμαρα, βάτινα, καὶ πολυειδεῖς ἄλλους δόμοιον καρποὺς, δαψιλῶς γινομένους εἰς τὰ δάση τῆς ἀρκτώας Εύρωπης. "Οταν ἐμβῇ εἰς χωράφιον ὀρίμου σίτου, προξενεῖ μεγάλην φθοράν· διότι καθίζει ἐπάνω τῶν διπισθίων, καὶ, ἔκτεινον τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, συνάγει σχεδὸν ὀλόκληρον χειρόβολον, ἐκ τοῦ δοποίου ὑστερον κατατρώγει μόνον τοὺς στάχεις. "Υπεραγαπᾷ δὲ καὶ τὸ μέλι, τὸ δόποιον πολλάκις ἀρπάζει ἀπὸ τὰ κυψέλια τῶν χωρικῶν. "Η "Αρκτος παμφάγον ἐστι," λέγει ὁ "Αριστοτέλης· καὶ γὰρ καρπὸν ἐσθίει, καὶ ἀναβαίνει ἐπὶ τὰ δένδρα διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς σώματος καὶ τοὺς καρποὺς τοὺς κέδροπας. "Εσθίει δὲ καὶ μέλι, τὰ σιήνη καταγνύνουσα· καὶ καρκίνους καὶ μύρμηκας· καὶ σαρκοφαγεῖ."

Τὸ καλοκαίριον ἡ "Αρκτος εἶναι πάντοτε ἴσχνη· ἀλλὰ τὸ φθινόπωδον, ἀφοῦ ὀριμάσωσι τὰ κόμαρα, βάτινα, κάστανα, καὶ ἄλλαι τοιαῦται ὄποδαι, ενίσκουσα τροφὴν πλουσιοπάροχον, γίνεται παχυτάτη. Πρὸς τὰ τέλη ὅμως "Αρκτοβρίον ἀρχίζει ἐντελῆ νηστείαν· καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς ἡ τὰ μέσα Νοεμβρίον ἀποσύρεται εἰς τὸ προετοιμασμένον αὐτῆς σπηλαιον, δπου, ἐάν ἀφεθῇ ἀνενόχλητος, περνᾷ τὰς χειμερινὰς μῆνας,

ἀδιαλείπτως ἀγαπανομένη. Ἀλλὰ, μολονότι καθ' δλον τοῦτο τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ διάστημα δὲν λαμβάνει τὴν παρασικήν τροφὴν, διαφυλάττει μ' δλον τοῦτο τὴν εὔεξίαν τῆς· καὶ δεν διαφέρει ποσῶς, εἴτε καταρχὰς τοῦ χειμῶνος τὴν φονεύση τις, εἴτε πρὸς τὰ τέλη ἀμέσως ἀφεθῇ τοῦ ἀναπαυτηρίου τῆς.

Καθόσον τὸ ἔαρ πλησιάζει, ἀποτινάσσει τὴν ληθαργίαν αὐτῆς ἡ "Αρκτος, καὶ περὶ τὸ μέσον "Αργιλίου,—μολονότι ἡ ἐποχὴ κρέμεται, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον, ἀπὸ τὴν αὐστηρότητα τοῦ καιροῦ,—έξερχεται τοῦ σπηλαίου. Κατὰ πρῶτον περιορίζεται εἰς μόριμης καὶ ἄλλην τροφὴν εὔπεπτον ἀλλ' ὅταν ἀποκτήσῃ ὁ στόμαχος τὸν συνήθη αὐτοῦ τόνον, κατατρώγει σχεδὸν πᾶν ὅτι τύχη.

"Η" Αρκτος κνοφορεῖ ἐπτὰ μῆνας· γεννᾷ δὲ εἰς τὸ σπήλαιόν της περὶ τὰ τέλη "Ιανουαρίου ἡ ἀρχὰς Φεβρουαρίου. Τὰ νεογνά της εἶναι μικρότατα, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἀπὸ ἐν ἑως τέσσαρα.

Τὸ ξῶν τοῦτο κολυμβᾶ καὶ καλὰ καὶ γρήγορα· λούνεται δὲ συχνότατα, ὅταν ἥγαιναι καῦσις. Αναβαίνει ἐπιτηδείως· γενικῶς δὲ καταβαίνει ἀπὸ δένδρων ἡ κρημνούς ὀπισθοβατικῶς. "Εχει μεγάλην ὁξυδέρκειαν, καὶ ἀρίστην ὁσφρησιν καὶ ἀκοήν. Περιπατεῖ εὐκόλως μὲ τοὺς ὀπισθίους πόδας, καὶ εἰς τὴν δρόμιον ταύτην θέσιν ἐμπορεῖ νὰ σηκώνῃ βαρέα φορτία· αὐξάνει δὲ μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους, καὶ ζῆ μέχρι τοῦ πεντηκοστοῦ. Τινὲς "Αρκτοι γίνονται μεγαλωτατοί· μίαν φοράν, λέγει τις, "ἐθανάτωσα ἐν ἀπὸ τὰ ξῶα ταῦτα, ζυγίζον σχεδὸν 170 ὀκάδας· καὶ ἄλλος δέ τις συγγραφεὺς δηλοποιεῖ, ὅτι ἐφόνευσεν "Αρκτον τόσον μεγάλην, ὥστε, νεκράν, μόλις ἡμιπόδιον νὰ τὴν σηκώσωσι δέκα ἀνθρώποι· τὴν ὑπελάμβανεν ὡς 275 ὀκάδων.

"Αρκτος μὲ τέκνα εἶναι συναπάντημα φοβερόν. "Ἐν γένει εἰς ἐπικινδύνους περιστάσεις διώκει αὐτὰ ἐπὶ τὰ δένδρα, πρὸς ἀσφάλειαν· ἐκτελεῖ δὲ τοῦτο μὲ τόσην βίαν, ὥστε ἀκούονται κάποτε ἀρκετὰ μακρὰν τῶν ἀρκτύλων αἱ κραυγαὶ· αὐτὴν ἀπομακρύνεται ὀλίγον τι· εἶναι δὲ τοῦτο σημεῖον βεβαιότατον, ὅτι σκοπεύει νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ νεογνά της, καὶ κινδυνεύει τις παραπολὺ, ἐάν τουφεκίσῃ τὰ τέκνα, πρὸς ἐκβάλη ἀπὸ τὸ μέσον τὴν μητέρα, ἡ ὁποία, εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἥθελεν δομήσειν κατ' αὐτοῦ μαριωδῶς. Χωρικός τις ἀπήρτησε μίαν τῶν ἡμερῶν ἀρκτόποιλόν τι μέσα εἰς δάσος, τὸ δόποιον εἶχε καταφύγειν ἐπάνω εἰς δένδρον· τουφεκίσας δὲ, τὸ ἔφερε μὲ πρωτηνή καταγῆς· ἀλλὰ δὲν ἐχάρη πολλὴν ὥραν τὸ ἀνθραγάθημα· διότι ἡ μῆτη, ἀκούσασα τὰς κραυγὰς τοῦ πληγωμένου τέκνου, ἐσπενσεις μανιωδεστάτη



πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ. Ὁ χωρικὸς, ἀδειάσας τὸ τουφέκιον, δὲν εἶχε τρόπον νὰ ὑπερασπισθῇ κατὰ τοῦ ἐφοριῶντος ἔχθρου· ἡ Ἀρκτος ταχέως ὑπερίσχυσε, καὶ τὸν κατεδάγκασεν εἰς πᾶν μέρος τοῦ σώματος· ἥθελε δὲ ἐξάπαντος τὸν θανατώσειν, ἐάν δὲν ἐπληγένετο αὐτηρῶς εἰς μακρὰν τινὰ μάχαιραν, τὴν ὅποιαν ἐφοροῦσεν εἰς τὴν ζώνην ὁ χωρικός. Αἰσθανθεῖσα τὸν πόνον, ἔστρεψεν ἀπ’ αὐτοῦ, καὶ ἴδουσα τὸ τέκνον καταγῆς, τῷρα πλέον νεκρὸν, τὸ ἐπῆρεν εἰς τὸ στόμα, καὶ ἀνεκθόησε, κατ’ εὐτυχίαν καὶ πρὸς χαρὰν μεγάλην τοῦ ἀνταγωνιστοῦ τῆς.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ο ΘΕΟΤΟΚΙΟΣ.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ο ΘΕΟΤΟΚΙΟΣ,—ἡ Θεοτόκης, Κεφυραῖος τὴν πατρίδα, ἐκ τῆς πλουσίας τῶν Θεοτοκίων οἰκογενείας, ἐπαιδεύθη τὰ ἐγκύκλια τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης μαθήματα εἰς τὴν πατρίδα τὰ ἀπὸ Ιερεμίαν τὸν Καβαδίαν· γέμεταβάς εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐδιδάχθη τὰ φιλοσοφικὰ μαθήματα, ἐξακριβώσας μὲν ἀγάπην περισποτέρων τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας. Ἐδιδάξεν ἐπειτα εἰς τὴν πατρίδα τοῦ (1756—1762), δόπον συντέταξε διὰ χοῖσιν τῶν μαθητῶν τον φυσικὴν πειραματικὴν, μᾶλλον δὲ ἐφηρομοσμένην μαθηματικὴν, τὴν ὅποιαν ἐξέδωκεν ἐν Λειψίᾳ 1767, καὶ μαθηματικὴν καθαρὰν, ἥτις ἐξεδόθη πολὺ ὑπερδον ἐν Μόσχῃ, (1800), διὰ δαπάνης τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμαδῶν. Ἐκήρυξτεν ἐπ’ ἀμβωνος, ώς τωόντι ἱεροπρεπῆς ἀνήρ καὶ σεβάσμιος. Άλι γλαφυραὶ δύμως διδαχαὶ του δὲν ἤρεσκαν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν Πατριάρχην Σαμουὴλ, γέμιαν φορὰν περιψβρίσθη δημοσίως ὑπ’ αὐτοῦ εἰς τὸν ἀμβωνα. Ὁ ἡγεμὼν Γοηγόδιος Γίκας ὑπερασπίσθη ἐκεῖ τὸν Θεοτόκιον, καὶ τὸν ἔχογηγησε τὴν δαπάνην νὰ ἐκδώσῃ τὴν σειρὰν τῶν πατέρων, ἥγουν, ἔρωτείαν εἰς τὴν Ὀκτάτευχον, σύγγραμμα μέγα ἐκδοθὲν ἐν Λειψίᾳ, 1772, εἰς μέγα δλόκληρον φύλλον. Λιά τὴν ἐκδοσιν ταύτην μετέβη αὐτὸς εἰς τὴν Σαξονίαν, δόπον ἐξέδωκε καὶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου τὰ Ἀσκητικά.

Ἐπροσκαλέσθη ἐπειτα διδάσκαλος τῆς ἐν Ἰασίῳ σχολῆς, δόπον ἐσύνταξε τὴν ὑπὸ τῶν Ζωσιμαδῶν ὑστερον ἐκδοθεῖσαν (Βιέννη, 1804) γεωγραφίαν. Ἐκεῖθεν κατέφυγεν εἰς τὴν Ῥωσίαν, διεδέχθη τὸν Εὐγένιον εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Σλαβηνίου καὶ Χερσόνος, προεβιβάσθη ἐπειτα εἰς τὴν Ἀστραχανίου, καὶ τελευταῖον παραστηθεὶς διέτριβεν εἰς Μόσχαν. Ὁ ἔηλός του ὑπὲρ τῆς πίστεως τὸν ἐκίνησε νὰ μεταφράσῃ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, καὶ νὰ διπλασιάσῃ μὲ σοφάς σημειώσεις, τὴν Ἀνασκευὴν τῆς τεκενταῖον διερμηνευθείσης Διαδήκης ὑπὸ τοῦ Βολταίδου, καὶ νὰ ἔξελέγῃ τὰς βλασφημίας του. Ἐνταυτῷ συνέγραψε, καὶ ἔξεδωκεν ἐν Πετρούπολει διὰ δαπάνης τῶν Ζωσιμαδῶν, δόπον Κυριακοδρόμια· τὸ μὲν εἰς τὰ Εναγγέλια, τὸ δὲ εἰς τοὺς Ἀποστόλους τῶν Κυριακῶν, εἰς τέσσαρας τόμους εἰς τέταρτον σχῆμα, ἔργον ὀφελιμώτατον εἰς τοὺς Χριστιανούς. Ἀπέθανε δὲ εἰς τὴν Μόσχαν τὸ 1800 ἔτος.—ΚΟΥΜΑΣ.

ΠΕΡΙ ΚΑΡΔΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ. ΑΡΙΟ. 2.

Ιδε· σελ. 138 τοῦ πρώτου τόμου.

Το δεξιὸν ώτίον τῆς καρδίας εἶναι τὸ ἄμεσον ἐκδοχεῖον τοῦ αἵματος, τὸ δόποιον, ἀφοῦ τελειώσῃ τὸν γῦρον αὐτοῦ, ἐπανέρχεται εἰς τὴν καρδίαν, διὰ νὰ σταλθῇ εἰς τοὺς πνεύμονας, ὅθεν ἐπιστρέφον πάλιν εἰς τὴν καρδίαν, ἐκπέμπεται εἰς δλον τὸ σύστημα. Εἰς τὸ δεξιὸν τοῦτο ώτίον φέρεται τὸ αἷμα διά τινων φλεβῶν, κοι λω νεγομένων, αἱ ὄποιαι καὶ τελειόνουν εἰς αὐτό.

Ἐκ τοῦ δεξιοῦ ώτίον υπάγει εἰς τὸ δεξιὸν γαστρίδιον· εἰς τὴν εἴσοδον δὲ, ὑπάρχουν τρεῖς υμέρες, δικλίδες λεγόμενοι, οἱ δόποιοι, παρόμοιοι μὲ μικρὰς θύρας, ἀνοίγουν καὶ κλείουν εἰς τρόπον, ὥστε ἀφίνουν μὲν τὸ αἷμα νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ δεξιὸν ώτίον εἰς τὸ δεξιὸν γαστρίδιον, ἐμποδίζουν διωσ τέλεια τὴν ἐπιστροφήν του. Τὸ δεξιὸν γαστρίδιον, λαμβάνον τὸ αἷμα τοινοτρόπως, τὸ στέλλει εἰς τοὺς πνεύμονας, δόπον ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐγέργειαν τοῦ ἀδιαλείπτως ἐπνεομένου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Τὸ ἀγγεῖον, διὰ τοῦ δόποιου στέλλεται τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ γαστρίδιον τοῦτο εἰς τοὺς πνεύμονας, δοματίζεται πνεύμονική ἀρτηρία, ἐκεῖ δόπον ἀρχίζει, τρεῖς δικλίδας, αἱ δόποιαι συγχωροῦν μὲν νὰ περνᾶ εἰς αὐτὴν τὸ αἷμα κατὰ πᾶσαν συστολὴν τοῦ γαστρίδιον, ἐμποδίζουν διωσ αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ, δόποταν διαστέλλεται τὸ γαστρίδιον, καθὼς ἥθελεν ἀφεύκτως συμβαίνειν, ἐάν δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτον ἀγιστούντημα μηχανικῆς.

Ἀφοῦ εἰς τοὺς πνεύμονας καθαρισθῇ καὶ